

Ροή Ο :: Διοίκηση και Απόφαση, ΕΜΠ Βικέντιος Βιτάλης el18803 Συστήματα Αποφάσεων

 7° Εξάμηνο, 2^{η} Σειρά – Γραμμικός Προγραμματισμός

Άσκηση 1: Καθορισμός παραγωγής σοκολάτας

<u>Ζητούμενο 1°:</u> Διατυπώστε το μοντέλο γραμμικού προγραμματισμού που επιλύει το παραπάνω πρόβλημα και προσδιορίστε το βέλτιστο πρόγραμμα παραγωγής:

- 1. Μεταβλητές Απόφασης:
  - **Χ**i, κιλά ανά είδος της σοκολάτας. Έχουμε Α,Β,Γ είδη, άρα i=_{1,2,3}
- 2. Κριτήριο απόφασης:
  - Μεγιστοποίηση κέρδους
- 3. Αντικειμενική συνάρτηση:

$$Max(Z) = 5 * X1 + 6 * X2 + 7 * X3 - 0.6 * (0.65 * X1 + 0.7 * X2 + 0.8 * X3) - 6.5 * (0.35 * X1 + 0.3 * X2 + 0.2 * X3) - 6 * 0.05 * X1 - 6 * 0.065 * X2 - 6 * 0.09X3$$

- $\blacktriangleright$ Καταλήγουμε, Max(Z) = 2.035 * X1 + 3.24 * X2 + 4.68 * X3
- 4. Περιορισμοί
  - $\triangleright$ 0.04 * *X*1 + 0.05 * *X*2 + 0.07 * *X*3 $\leq$ 350
  - $\triangleright$ 0.01 * X1 + 0.015 * X2 + 0.02 * X3 $\leq$ 120
  - $\triangleright$ 0.65 * X1 + 0.7 * X2 + 0.8 * X3 $\leq$ 6000
  - $\triangleright$ 0.35 * X1 + 0.3 * X2 + 0.2 * X3 $\leq$ 2600
  - $\succ X1 + X2 \ge X3$
  - > $X1 \ge 1000$

<u>Ζητούμενο 2°:</u> Να διατυπωθεί το δυαδικό πρόβλημα, να επιλυθεί και να δοθεί η οικονομική ερμηνεία των μεταβλητών του.

Πρωτεύον πρόβλημα: ΜΑΧ => Δυαδικό Πρόβλημα: ΜΙΝ

Διατύπωση δυαδικού προβλήματος

- 1. Μεταβλητή απόφασης:
  - Υi, η ελάχιστη δυνατή χρήση πόρων ανά κατηγορία πόρου i=1,2,3,4,5,6
- 2. Κριτήριο απόφασης:
  - Ελαχιστοποίηση του κόστους παραγωγής των τριών ειδών σοκολάτας
- 3. Αντικειμενική συνάρτηση:
  - Min(Z) = 350 * Y1 + 120 * Y2 + 6000 * Y3 + 2600 * Y4 + 0 * Y5 1000 * Y6
- 4. Περιορισμοί:
  - > 0.04 * Y1 + 0.01 * Y2 + 0.65 * Y3 + 0.35 * Y4 1 * Y5 1 * Y6 > = 2.035
  - $\triangleright$ 0.05 * Y1 + 0.015 * Y2 + 0.7 * Y3 + 0.3 * Y4 1 * Y5 >= 3.24
  - $\triangleright$ 0.07 * Y1 + 0.02 * Y2 + 0.8 * Y3 + 0.2 * Y4 Y5 >= 4.68
  - $\rightarrow$ Y1, Y2, Y3, Y4, Y5, Y6 >= 0

Επίλυση προβλήματος:

Για την επίλυση του προβλήματος έγινε χρήση του λογισμικού "LPSolve IDE" με την βοήθεια του οποίου συμπεραίνουμε πως η βέλτιστη/ελάχιστη τιμή της αντικειμενικής συνάρτησης είναι:

$$Min(Z) = 22.555 \in$$

```
LPSolve IDE - 5.5,2.11 - C:\Users\viken\OneDrive\Desktop\2n Σειρά 1.lp
                                                                                                                                                                                                                        ×
<u>File Edit Search Action View Options Help</u>
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ * 
□ 
🖺 Source 📘 Matrix 💆 Options 🙆 Result
                               ----Vikentios Vitalis el18803------
    2 /* If Y1, Y2, Y3, Y4, Y5, Y6 are dual variables corresponding to the six
    3 primal constraints in the given order, the dual to this primal LP problem
    4 is stated below. First we have to see the 5th and 6th constraints as followed:
    5 X1 + X2 - X3 < 0;
    € X1 >= 1000 or -X1 <= -1000;
   9 /* Objective function */
  10 min: 350*Y1 + 120*Y2 + 6000*Y3 + 2600*Y4 + 0*Y5 - 1000*Y6;
  12 0.04*Y1 + 0.01* Y2 + 0.65*Y3 + 0.35*Y4 - 1*Y5 -1*Y6 >= 2.035;
  13 0.05*Y1 + 0.015*Y2 + 0.7*Y3 + 0.3*Y4 - 1*Y5 >= 3.24;
  14 0.07*Y1 + 0.02*Y2 + 0.8*Y3 + 0.2*Y4 + Y5 >= 4.68;
  16 Y1 >= 0;
  17 Y2 >= 0;
  18 Y3 >= 0;
  19 Y4 >= 0;
  20 Y5 >= 0:
  21 Y6 >= 0;
 23 /* Variable bounds */
```


Στο Result tab βλέπουμε το εξής:

Objective	Constraints		Sensitivity	
Variables		result		
		22555		
Y1		66		
Y2		0		
Y3		0		
Y4		0		
Y5		0.059		
Y6		0.	545	

Δηλαδή έχουμε πως για $\pi_2 = \pi_3 = \pi_4 = 0$ επιτυγχάνουμε την ελάχιστη συνάρτηση , με τους περιορισμούς που φαίνονται στον κώδικα.

Εφόσον το $π_6$ εμφανίζεται στο ελάχιστο, συμπεραίνουμε πως οι περιορισμοί 2 και 3 του δυαδικού προβλήματος είναι κορεσμένοι. Άρα έχουμε πως $X_2 = X_3 = 0$.

Έτσι λύνουμε τις απλές ανισώσεις:

- $\triangleright 0.04 * X1 \le 350$
- $> 0.01 * X1 \le 120$
- $> 0.65 * X1 \le 6000$
- $> 0.35 * X1 \le 2600$
- $> X1 \ge 0$
- $> X1 \ge 1000$

Και καταλήγουμε πως $1.000 \le X1 \le 7.428$, οπότε η μέγιστη τιμή της Z βρίσκεται για X1 = 7.428:

$$\rightarrow$$
  $Max(Z) = 2.035 * 7.428 = 15.116 €$

Άσκηση 2: Σχεδιασμός φόρτωσης ενός πλοίου

Ζητούμενο 1°: Διατυπώστε το μοντέλο γραμμικού προγραμματισμού που επιλύει το παραπάνω πρόβλημα και προσδιορίστε το βέλτιστο πρόγραμμα παραγωγής

1. Μεταβλητές Απόφασης:

Χ_i,οι συνδυασμοί των προϊόντων Α,Β μοιρασμένοι στην πλώρη, στο μέσο και στην πρύμνη. Άρα i=_{1,2,3,4,5,6}

Αναλυτικά, Χ1: Προϊόν Α Πλώρη,Χ2: Προϊόν Α Μέσο, Χ3: Προϊόν Α Πλώρη, Χ4: Προϊόν Β Πλώρη, Χ5: Προϊόν Β Μέσο, Χ6: Προϊόν Β Πρύμνη.

2. Κριτήριο απόφασης:

Μεγιστοποίηση κέρδους

3. Αντικειμενική συνάρτηση:

$$\rightarrow$$
  $Max(Z) = 8 * (X1 + X2 + X3) + 7 * (X4 + X5 + X6)$

4. Περιορισμοί:

- $> X1 + X4 \le 2000$
- > X2 + X5 <= 3000
- > X3 + X6 <= 1700
- $\rightarrow$ X1 + X4 = 1.3 * (X3 + X6)
- $\rightarrow$ X2 + X5 >= 1.3 * (X3 + X6)
- $\rightarrow$ X2 + X5 >= 1.3 * (X1 + X4)
- $\nearrow$ X2 + X5 <= 0.9 * (X1 + X2 + X3 + X4 + X5 + X6),
- $\triangleright$ $\delta\eta\lambda\alpha\delta\dot{\eta}$ 0.1 * (X2 + X5) <= 0.9 * (X1 + X4) + 0.9 * (X3 + X6)
- $\rightarrow$ X1 + X2 + X3 <= 5000
- $\rightarrow$ X4 + X5 + X6 <= 3000
- $\rightarrow$ 60 * *X*1 + 50 * *X*4 <= 100.000
- $\rightarrow$ 60 * X2 + 50 * X5 <= 160.000
- $\rightarrow$ 60 * *X*3 + 50 * *X*6 <= 60.000

Επίλυση προβλήματος:

Για την επίλυση του προβλήματος έγινε χρήση του λογισμικού "LPSolve IDE" με την βοήθεια του οποίου συμπεραίνουμε πως η βέλτιστη/ελάχιστη τιμή της αντικειμενικής συνάρτησης είναι:

$$Min(Z) = 33.360 \in$$

Παρατίθεται ο κώδικας και τα αποτελέσματα:

```
LPSolve IDE - 5.5.2.11 - C:\Users\viken\OneDrive\Desktop\2η_Σειρά_2.lp
                                                                                                 <u>File Edit Search Action View Options Help</u>
Source 🔳 Matrix 💆 Options 🙆 Result
 1 /*-----Vikentios Vitalis el18803-----*/
   /* Objective function */
 3 max: 8*X1 + 8*X2 + 8*X3 + 7*X4+ 7*X5 + 7*X6;
 s x1 + x4 <= 2000:
 6 X2 + X5 <= 3000:
 7 X3 + X6 <= 1700;
 8 \times 1 + \times 4 = 1.3 \times 3 + 1.3 \times 6;
 9 X2 + X5 <= 1.3*X3 + 1.3*X6;
 10 -1.3*x1 - 1.3*x4 <= -x2 - x5;
11 -1.3*x1 - 1.3*x4 <= -x2 - x5;
 12 X2 + X5 <= 0.9*X1 + 0.9*X2 + 0.9*X3 + 0.9*X4 + 0.9*X5 + 0.9*X6;
 13 X1+X2+X3 <= 5000;
14 X4+X5+X6 <= 3000:
 15
16 60*X1 + 50*X4 <= 100000;
 17 60*X2 + 50*X5 <= 160000;
 18 60*X3 + 50*X6 <= 60000;
 19 /* Variable bounds */
```

```
C:\Users\viken\LPSolve IDE\LpSolveIDE.exe
                    'LPSolver' - run #1
 Model name:
                    Maximize(R0)
Objective:
SUBMITTED
 Model size:
                            13 constraints,
                                                               6 variables,
                                                                                                   40 non-zeros.
                                                               0 GUB,
                                                                                                     0 505.
Using DUAL simplex for phase 1 and PRIMAL simplex for phase 2.
The primal and dual simplex pricing strategy set to 'Devex'.
Optimal solution
                                                33360 after
                                                                                  4 iter.
Relative numeric accuracy ||*|| = 0
 MEMO: lp_solve version 5.5.2.11 for 32 bit OS, with 64 bit REAL variables.
          In the total iteration count 4, 0 (0.0%) were bound flips.
         There were 0 refactorizations, 0 triggered by time and 0 by density.
... on average 4.0 major pivots per refactorization.

The largest [LUSOL v2.2.1.0] fact(B) had 14 NZ entries, 1.0x largest basis.
The constraint matrix inf-norm is 60, with a dynamic range of 600.

Time to load data was 0.002 seconds, presolve used 0.005 seconds,
... 0.011 seconds in simplex solver, in total 0.018 seconds.
```

Από το Result tab συμπεραίνουμε ότι για το προϊόν Α πρέπει να φορτώσουμε: 1.560 τόνους στην πλώρη και 1.560 τόνους στο μέσο. Για το προϊόν Β πρέπει να φορτώσουμε: 1.200 τόνους στην πρύμνη. Δε θα φορτώσουμε κάποιο άλλο προϊόν καθώς μας δίνεται από την εκφώνηση η πληροφορία ότι η εταιρία δεν είναι υποχρεωμένη να φορτώσει στο πλοίο όλες τις διαθέσιμες ποσότητες των δύο προϊόντων. Όπως επίσης ότι επιτρέπεται οποιοσδήποτε κατάλληλος γραμμικός συνδυασμός αυτών των 2 προϊόντων.

